

37. ULUSAL GASTROENTEROLOJİ HAFTASI

8. GASTROENTEROLOJİ CERRAHİSİ KONGRESİ

26 Kasım Perşembe, 2020

ONLINE KONGRE

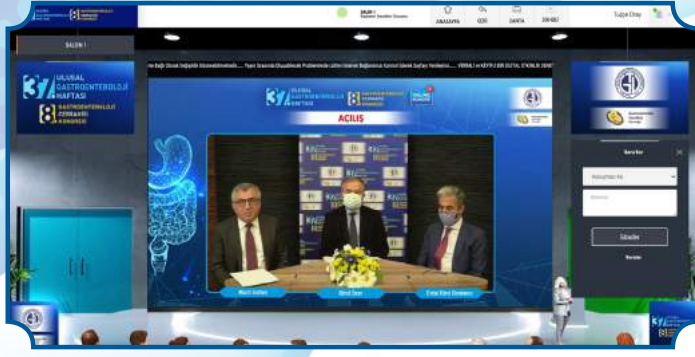
25 - 29 Kasım 2020

Gastroenteroloji Cerrahisi Derneği

AÇILIŞTAN KARELER

DÜNYANIN ÖNDE GELEN BİLİM İNSANLARINDAN PROF. DR. ATILLA ERTAN' A

YAŞAM BOYU BAŞARI ÖDÜLÜ TAKDİM EDİLDİ

Değerli Meslektaşlarım;

Türk Gastroenteroloji camiasının en büyük ve en değerli aktivitesi olan 37. Ulusal Gastroenteroloji Haftası'na hoş geldiniz. Birçok alanda ilklerin yaşandığı 2020 yılında dünyamız ne yazık ki Covid-19 pandemisi ile uğraşiyor. Yüzyılda bir olan pandemi bizim neslimize rastladı. Ülkemiz de 9 aydır bu salgınla mücadele ediyor, bizler de sağlık çalışanları olarak en ön cephede savaşıyoruz. Bu dönemde meslektaşlarımız gerçekten çok yoruldu ve acı kayıplarımız oldu. Bu yıl ayrıca Gastroenteroloji ailemizin çok değerli iki duayen, Prof.

Dr. Ali Özden ve Prof. Dr. Burhan Kayhan hocalarımızı kaybettik. Kaybettiklerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, hasta olanlara da acil şifalar diliyoruz. Türk Gastroenteroloji Derneği Yönetim Kurulu olarak salgının başladığı ilk günlerde yurtdışı eğitim programında olan üyelerimizin ülkemize dönüşlerini sağladık. Pandemi sona erene kadar da eğitim programlarımızı askıya aldık. Üyelerimizin sağlığı bizim birinci

önceliğimizdir. Yıl içinde çok sayıda fiziki toplantı yapan derneğimiz bu dönemde sadece sanal ortamda bilimsel faaliyetlerine devam etmiştir. Geçen yılki kongremiz sırasında duyurduğumuz 37. UGH toplantımızı da fiziki olarak yapabilmek adına son ana kadar bekledik. Ancak pandeminin geldiği bu noktada fiziki toplantı yapmamız imkansız hale geldi. Bu nedenle sizlerle sanal ortamda buluşuyoruz. Prof. Dr. Macit Gülten hocamızın başkanlığında kongre düzenleme kurulu yıl boyunca özverili bir çalışma ile bu güzel programı hazırladı. Kendisi ve ekibine TGD Yönetim Kurulu adına şükranlarımızı sunuyorum. Geçen yıl ilkinin gerçekleştirdiğimiz Gastroenteroloji Cerrahi kongresi ile olan birlikteliğimiz bu yıl da devam ediyor. İşbirliğimizin bizler için yararlı olacağına ve bize güç katacağına inanıyoruz. Kongrenin düzenlenmesinde kusursuz çalışmalarından dolayı Serenas Group'a ve desteklerinden dolayı da ilaç endüstrisi temsilcilerine çok teşekkür ederiz. Katkılarınızdan dolayı en büyük teşekkürü hak eden siz değerli üyelerimize de başarılı bir sanal kongre diliyoruz.

TGD Yönetim Kurulu adına,
Prof. Dr. Birol Özer
TGD Başkanı

Gastroenteroloji Ailesinin Değerli Üyeleri,

Türk Gastroenteroloji Derneği tarafından düzenlenen 37. Ulusal Gastroenteroloji Haftası ve Gastroenteroloji Cerrahisi Derneğinin düzenlediği 8. Gastroenteroloji Cerrahisi Kongresini bu yıl da ortak toplantı olarak yapmaktayız. Hepiniz hoşgeldiniz.

Kongre Başkanı olarak düzenleme kurulunda görev alan değerli meslektaşlarım; Prof. Dr. Mevlüt Başkol, Prof. Dr. Murat Aladağ, Prof. Dr. Mehmet Yalnız ve Doç. Dr. Zahide Şimşek adına bizlere güvenerek bu onurlu görevi veren Türk Gastroenteroloji Derneği Başkanı Birol Özer ve yönetim kurulu üyelerine teşekkür ederim.

fiziksel olarak gastroenteroloji ailesi ile birlikte aynı havayı soluduğumuz, sadece toplantı salonlarında değil kahve molası ve yemeklerde de bilimsel tartışmalarımızı sürdürdüğümüz, her yıl büyümekte olan ailemize yeni katılanlarla tanıştığımız o eski toplantılarımızın tadında olması biraz zor. Ancak aldığımız görevi ertelemek veya iptal etmek yerine zor şartlar altında da olsa yapmaya karar verdik. Düzenleme kurulu olarak karşılaştığımız en büyük güçlük, teknik zorluklar, kısıtlı süre ve mekan koşulları nedeniyle gastroenteroloji ailemizin birbirinden değerli pek çok bilim adamına toplantımızda görev veremeyerek onları dinleme şansından mahrum kalmak olmuştur. İlk kez sanal ortamda düzenlenen bu toplantımızda tecrübesizliğimizi de dikkate alarak, ortaya çıkabilecek aksaklıklar konusunda lütfen bizleri hoşgörünüz. Büyük önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün "hayatta en hakiki mürşid ilimdir" cümlesinin ışığında hepinize başarılı bir kongre dilerim.

Prof. Dr. Macit Gülten
Kongre Başkanı

Covid-19 pandemisinin tüm dünyada olduğu gibi ülkemizi de etkisi altına aldığı bu dönemde ilk kez sanal ortamda bir kongreyi düzenlemekteyiz. Sanal toplantıların,

“Başkanlığın ardından... Başkanlık deneyimimden akılda kalanlar, gülümseten anılar...”

“Önceki başkanları ne yaparlar?” sorusunun gülümseten yanıtı herhalde “kesip kesip yıldız yaparlar” olurdu. Aslında yıldız yapılmaya karşıyım. Kanımca eski başkanlar sessizce yerlerinde oturmalı ve kendilerine görev verilirse deneyimlerini ortaya koyarak ellerinden geleni yapmalı. Okuduğunuz bu satırlar da bu görüşe uygun olarak yazıldı. Kongre gazetesi için verilen göreve uygun olarak dört yılda aklımda neler kaldı, kısaca özetleyeyim dedim...

Ne zaman dernek merkezine gitsem kimseye çaktırmadan duvardaki eski Başkan resimlerine bakardım (benim resmimi oraya koydular mı bilmiyorum ama J). Görevimin ve sizler tarafından bana/ bize verilen sorumluluğun Derneğimizi önceki başkanlardan gelen birikim ve gücü kullanarak yeni ve etkin projelerle daha öteye taşımak olduğuna inandım. Benim ve yönetim kurulunu dört yıl boyunca birlikte paylaştığım çok sevgili arkadaşlarımın, dostlarımin ne kadar başarılı olduğunun kararını tabii ki bu güzel derneğin 1000’e yaklaşan üyesi verecek.

Bu zorlu yılların en önemli kazanımı nedir diye sorarsanız çok güzel insanlarla tanışmak diyebilirim. Dört yıl boyunca ülkemizdeki gastroenteroloji merkezlerinin önemli bir kısmını ziyaret edip meslektaşlarımızla, hemşire ve teknisyenlerimizle karşılıklı görüşme imkanı bulduk. Başta yan dal asistanları olmak üzere Türkiye’nin her yerinden daha önce hiç tanımadığım değerlerle karşılaştım. İletişimin birçoğu ile hala sürmesi en büyük mutluluğum.

Haydi şimdi hep birlikte geçmişe doğru bir uzanalım ve neleri yapabildik bir göz atalım:

- 1) İlk sıraya tartışmasız olarak aile içi sorunların ve bölünmelerin ortadan kaldırılmasını koyuyorum. 21 yıl sonra ilk defa tek listeyle, dostça, projelerin tartışıldığı bir seçim süreci yaşadık. Sonrasında da bu işbirliğine devam edildi. Ayrıca kardeşimiz olan Gastroenteroloji Cerrahisi Derneği ile kongrelerimizi ortak düzenlemeye başladık. Bu yıllardan çıkarttığımız en önemli ders bölünmemizin onarılması çok zor yaralar açtığıdır. Aman dikkat!
- 2) Dünya Gastroenteroloji Kongresi’nin İstanbul’da düzenlenmesi hepimizin en büyük gururu oldu. Çok başarılı geçtiğini düşündüğümüz bu kongreye 94 ülkeden 2031 kişi katıldı. Mali açıdan da beklentilerimizi karşıladı.
- 3) Genel Cerrahi ile uzun yıllardır devam eden yetkisiz kişilerin endoskopi yapması sorunu çözüldü. Eğer Sağlık Bakanlığı kendi kararlarının arkasında durursa sertifikasyon için başvuran genel cerrahi uzmanlarının önemli bir kısmının bu talepleri reddedilecek. Bundan sonraki süreçte de kapsamlı bir eğitim programından geçmeden hiç kimsenin sertifika almasına izin verilmeyecek. Artık ülkemizde sadece yetkin ve eğitilmiş kişiler endoskopi yapacak.
- 4) Derneğimizin maddi gelirleri 200.000 USD artırıldı. Atıl durumdaki genel merkez binamız kiraya verilerek düzenli ve ciddi bir gelir sağlandı. Daha da önemlisi bu gelirler başta eğitim olmak üzere tümüyle siz değerli üyelerimize harcandı. 2009 yılında 11.000 TL olan eğitim giderleri son iki yılımızda 3.500.000 TL yükseltildi.
- 5) Yurtdışı eğitim programları ülkemizde başka hiçbir derneğin yapmadığı ve yapamayacağı kadar başarılı bir program olarak başlatıldı ve yeni dönem için seçimler yapıldıktan sonra ne yazık ki pandemi nedeniyle ara verilmek zorunda kalındı. Uzun süreli programlar ile ABD, Kore, Hollanda’ya tüm masrafları karşılanarak 81 meslektaşımız gönderildi. Daha güzeli bu meslektaşlarımız Türkiye’ye dönüşlerinde öğrendiklerini uygulayarak ve diğer meslektaşlarına da yardım ederek ileri endoskopik girişimler, karaciğer hastalıkları, İBH, motilite olmak üzere çok sayıda konuda katkı sağladılar. Yanlarına gittikleri uzmanları ülkemize davet ederek öğrendikleri uygulamaları pekiştirmelerini sağladık. Bu toplantılara da çok sayıda meslektaşımız katıldı.
- 6) UEGW ve DDW’da sunumu olan meslektaşlarımızın bu kongrelere katılımı

sağlanarak tüm masrafları karşılandı.

- 7) İsteyen her meslektaşımız yurt içinde istediği eğitim programına gönderildi.
- 8) Yedi adet mezuniyet sonrası eğitim toplantısı düzenlendi. Buraya katılan beş yüze yakın meslektaşımızın katılımı tüm giderleriyle sağlandı.
- 9) TJG’nin impact factor’ü 1’in üzerine çıksa da ne yazık ki daha fazla arttırılamadı. Yine de dünyada ilk defa Avrupa, Amerika ve Asya olmak üzere üç büyük kongrede Stant açılarak dergimizin tanıtımı yapıldı.
- 10) 15 araştırma projesine 1 milyon TL’ye yaklaşan destek verildi.
- 11) Avrupa Gastroenteroloji Derneğinin “Hatalar serisi” Avrupa’da bir ilk olarak Türkçeye çevrildi ve yeni sayılar gelmeye devam ediyor.
- 12) Sizler tarafından düzenlenen 15 eğitim toplantısına 500.000 TL destek sağlandı.
- 13) Yeterlilik kurulları çok başarılı çalıştı ve board sınavları rutin olarak uygulandı.
- 14) Kadın Gastroenterologlar Çalışma Grubu kuruldu ve kongrelerimizde düzenli olarak paneller yapmaya başladılar. Tüm komisyon ve programlarda kadın kotası uygulandı.
- 15) Halkımızın gastroenteroloji hakkındaki bilgisini arttırmak amacıyla ülkemizin dört bir yanında 16 adet halk toplantısı düzenlendi.
- 16) Medyada en fazla yer alan sağlık derneği olduk.

Sanırım yine ülkemizde bir ilk olarak Ulusal Kongremize katılan tüm üyelerimizin tüm masrafları derneğimiz tarafından karşılandı. Bizi mutlu eden gelişmelerden bir tanesi ulusal kongrelerimize katılımın 1000 kişinin üzerine çıkmasıydı.

İlk defa pandemi nedeniyle sanal ortamda gerçekleştirilen bu seneki kongremizde ise toplam kayıtlı katılımcının 1987 kişi ile açık ara yeni bir rekora ulaştığını görmekten gurur duydum.

Şimdi yazının en zor kısmına geldik, gülümseten anılar.

Yönetim kurullarında sevgili Murat’ın benim kısıtlı beyin gücümü zorlayan esprileri, Orhan’a telefon ile erişmenin yolunun eşini aramak olduğu, Mardin’de net 17 saat süren Yönetim Kurulu, üyelerin neredeyse yıkılacak kadar yorulmaları ve sonra bunu sık sık bana “anımsatmaları”, Dünya Kongresinin açılış günündeki hengamede hem çıldırıp hem eğlendiğimiz saatler, fuayede nöbetçi olarak bekleyen YK üyeleri kısa anekdotlar.

Dünya kongresi sırasında zaten her gece 4-5 saat uyuyorum. *Sabaha karşı* telefonum çaldı. “Eyvah yine bir kriz var!” diye telefona sarıldım. Karşıdaki meslektaşım aynen şöyle dedi “benim uçağım gecikti, şimdi indim. Kongreye götüren firma otelin adını söyledi fakat ben unuttum. Sen bilirsin diye seni aradım...” Ne dedim hatırlamıyorum, umarım kalbini kırmamışımdır sevgili dostum J.

En büyük üzüntülerimizden bir tanesi tüm çabalarımıza karşın gastroenteroloji uzmanı sayısının arttırılamamasıdır. Bunu Sağlık Bakanlarına, yardımcılara, Genel Müdürlerine birkaç kere bizzat anlattık ama olmadı. Yine de sayıca göreceli küçük olmasına karşın gücü, saygınlığı, bilimsel değeri, mali gücü çok yüksek bir dernek olduğumuzu gururla vurgulamalıyım. Bu yolda emek veren tüm meslektaşlarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Yönetim kurullarında birlikte çalıştığım ve artık yakın birer aile üyesi olduğumuz sevgili kardeşlerime ve sekreterlerimize teşekkür ediyorum.

Yola çıkarken de söyledığımız gibi **“Üyeler derneğimiz için değil derneğimiz Üyeler içindir!”** Bu yaklaşımın bizden sonraki yönetimler tarafından da başarıyla devam ettirildiğini ve hatta pandeminin zor koşullarına karşın derneğimizin daha da iyi noktalara geldiğini görüyorum, seviniyorum.

En büyük kazanımımızın derneğimize olan aidiyet hissinin ve bir aile olduğumuz duygusunun güçlendirilmesi olduğunu ifade ederek, bu dönemde ne kadar önemli olduğunu anladığımız yüz yüze kongrelerimize en kısa zamanda ulaşma dileğiyle, sizlere KOCAMAN sevgilerimi gönderiyorum.

Prof. Dr. Serhat Bor
TGD Önceki Başkanı

Değerli katılımcılar,

Haber okumak için gazete alan kişi sayısı her gün bir önceki günden daha az oluyor. Gutenberg’in çıkır açan buluşu matbaa, tam 200 yıl sonra bize ulaşmasına rağmen, internet devriminin seyri uzun ve gecikmeli bir yol izlemedi. Günümüzde akıllı telefonlar ve tabletler ile binlerce farklı haber sitelerine hemen ulaşılabilir, hatta bu haber sitelerini uygulama içinden düzenleyerek, yeni bir haber düşüğünde! hemen bildirim alabiliyoruz. Yani dijital ortamda; köşe yazarları, dergiler, blog, teknoloji aklımızın sınırlarının ötesinde her şey anında ve bizimle ve aynı ortamda buluşuyor. Eskiden bilgiye ulaşmak zordu hatta daha eski dönemlerde neredeyse imkansızdı ve gerçekle buluşmak için mücadele veriliyordu.

Bu yıl kongremiz dijital ortamda yapıldığı için aslında bu konular aklıma geldi. İki yıl önce 35. Ulusal Gastroenteroloji Haftası’nda “Kongre Gazeteciliği” görevi bana verildiğinde kendimi hayal ettiğim ilk durumum; habere giden muhabir gibi büyük bir fotoğraf makinesini boynuma takıp tabana kuvvet salon salon dolaşıp fotoğraflar çekmek, sonra

onları fotoğrafçıda “tab” ettirmekti. İçimdeki duygu bu olsa da, bir parmak tıklaması ile oturduğumuz yerden salonları dolaşmak ve bilgiye hızla ulaşabilmek mümkün artık. Elektronik ortamda tutulan veri miktarı kağıt ortamında tutulabilenlere göre çok büyük ve hacim olarak daha az yer kaplıyor, daha hızlı bir şekilde fazla kişiye ulaşabiliyor. Sanırım teknolojiyi kontrol eden biz olduğumuz sürece dijitalleşmeyi avantaja çevirebiliriz.

Yine bu suretçe, geniş ve güzel bir gastroenteroloji ailesi içinde olduğumu, çok iyi tanıdığımız, az tanıdığımız, karşılaşsak bile telefonla görüştüğümüz, birbirimiz ile diyalog kurmamış olsak ta sosyal medyadan tanıdığımız yani birbirimizi bildiğimiz ne çok kişi var diye düşünmüştüm. Bence daha da önemlisi uzun ve emek verici bir süreçte hazırlanan bilimsel programı detaylı olarak incelerken, önceki kongrelerde ne çok ayrıntıyı gözden kaçırdığımı fark etmişim.

Gelecek kongrede yapay zeka ve sosyal zekanın birleşiminden oluşan hibrit bir kongre gazeteciliğini görebiliriz belki. Ya da benim her zaman aklımda olan, büyük sarı sayfalarla basılmış ve sabahın erken saatinde “GAZETEEE” diyen bir ses...

Doç. Dr. Zahide Şimşek

Kongre Sekreteri ve Bilimsel Program Koordinatörü

DUYURULAR 26.11.2020

09:00
SALON 2
2020 IDEN KSGE-TSG Joint Symposium’da bahsedilecek yeni ESD teknikleri oturumunu kaçırmayınız.

16:45 - 17:45
SALON 2
Kadın Gastroenterologlar Paneli
Kadın Gastroenterologlar Panelinde kadın cinsiyetin karaciğer nakli ve tedavide öneminin paylaşılabileceği oturumu kaçırmayınız.

18:00 - 19:10
SALON 1
Kolonorektal Çalışma Grubu Paneli Kolorektal Poliplere Yaklaşım, Tartışmalı Konulara Farklı Bakışlar

Günlük pratikte tartışmalı bir çok konuya ışık tutacak bilgiler paylaşılacaktır, kaçırmayınız.

Ulusal Türk Gastroenteroloji Kongrelerine Katılabilme Heyecanı ve Keyfi

Türk Gastroenteroloji Derneği (TGD), 1959 yılında merhum hocalarımız Prof. Dr. Zafer Paykoç ve Prof. Dr. Hamdi Aktan tarafından kuruldu. Diğer merhum hocalarımız Prof. Dr. Namik K. Menteş, Prof. Dr. Recai Ergüder, Prof. Dr. Selahattin Koloğlu, Prof. Dr. Hilmi Akın, Prof. Dr. Naci Ayrıl ve bazı diğerleri de, kurucu üyeler arasında idi. TGD kuruluşundan bu yana, Cumhuriyetimizin atmosferinde ve Atatürk ilkelerinin izinde hızla gelişmesine devam etti. O zamanlar içinde, Türk gastroenterolojisinin çağdaş bilim yuvası olan A.Ü. Tıp Fakültesi Gastroenteroloji ekibinin önderliği ile, Derneğin şubeleri İzmir, İstanbul ve daha sonraları da Tıp Fakültelerinin bulunduğu diğer şehirlerde de açıldı. İlk kuruluş yıllarında çok olumlu biçimde düşünüldüğü gibi, gastroenteroloji ile ilgili cerrahlar ve hemen sonraları da patologlar, pediatristler, radyologlar ve diğer ilgili dallar, TGD çatısı altında bir araya getirilmeye çalışıldı.

Mezuniyet sonrası gastroenteroloji eğitiminde yıllar boyunca önemli katkıları olan TGD'nin kuruluşunun ilk yıllarından itibaren, devamlı yaptığı lokal tıbbi toplantılarda bilgi alışverişi sağlandı. İlk resimde görüldüğü gibi, birinci TGD Ulusal Kongresi, 5-7 Aralık 1974'de Ankara'da ve ikincisi de 5-8 Ekim 1977'de yine Ankara'da yapılabildi. Çok kısıtlı

Resim 1: Birinci ve ikinci TGD Kongrelerinin broşür kapakları

destek ve son derecede sınırlı bir bütçe ile tertiplenen 1977'deki toplantıya katılanların hemen hepsi, İbni Sina binasının basamaklarında çekilmiş ikinci resimde görülüyor. Aramızda bulunan İngiltere'den

gelen misafir iki konuşmacı yanında, cerrah ve patolog arkadaşlara dikkatinizi çekmek isterim. Akademik gelişmemdeki temel bilgi, disiplin ve iyi kaliteleri öğrendiğim ve pek çoğumuzun gastroenterolojide çağdaş bilim yuvası olan A.Ü. Tıp Fakültesi Gastroenteroloji Kürsüsü ekibinde, ilk Kongre sırasında doçent ve ikincisinde de profesör olarak çalışıyordum. Bu Kongrelerin tertiplenmesinde yardımda bulunabilmenin ve katılmanın heyecanı ve keyfini, her TGD toplantısına katıldığımda, sürekli bir biçimde hissetmeye devam ettim. Geçen yıllar içinde, özellikle bir süre önce kaybettiğimiz Prof. Dr. Ali Özden, diğer akademisyenler.

Prof. Dr. Özden Uzunalımoğlu, Prof. Dr. Cihan Yurdaydın, Prof. Dr. Serhat Bor ve verilen kapsam nedeniyle hepsini sıralayamayacağım diğerlerinin üstün uğraşı ve katkıları ile, TGD'nin 37'nci Kongresine

Resim 2: İkinci TGD Kongresine katılanlar

gelebildik ve çok şanslıyız.

1980'in Türkiyemizdeki olumsuz koşullarında, kıymetli eşim Dr. İnci Ertan'ın desteği ile, Başak ve Barış adlı iki bebeğimizi alıp, ABD'ne göç ettik. Türk gastroenterolojisine katkıda bulunabileceğim en verimli dönemimde bu kararı vermenin burukluğunu yıllarca hissettiğimi belirtmek isterim. ABD'deki yoğun koşuşturma ve amansız rekabete dayalı akademik ortam içerisinde, hayatımın yarısını geçirdiğim ve eğitim gördüğüm Türkiyele

Resim 3: K. Akdamar Gastroenteroloji Araştırma Vakfı aracılığı ile Tıp Fakültesine gelen Türk akademisyenler

ilişkilerimi yakından sürdürmeye devam ettim. Sık aralıklarla ve zaman zaman buradaki arkadaşlarımı da yanıma alıp Kongrelerinizde bilgi alışverişi ve aktarımı yapabildim. Tulane'de bulunduğum, keyifli ve başarılı 1980 ile 1990 yıllarında, hiç beklenmedik bir biçimde aziz dostum ve değerli akademisyen Prof. Dr. Kemal Akdamar'ı kaybettik. Adına kurduğumuz "K. Akdamar Gastroenterology Research Foundation"ın ana amacı, Türkiye'den seçilerek gelecek gastroenteroloji akademisyenlerinin araştırma yapabilmesi, bilgi ve görgülerini arttırabilmesi idi. Bu amaçla Prof. Dr. Halil Değertekin'den başlayarak, merhum Prof. Dr. Ali Özden, merhum Prof. Dr. Oktay Yeğinsu, Prof. Raşit Yağcı, Prof. Dr. Zeynel Mungan (hepimiz üçüncü resimde bir aradayız) ve Prof. Dr. Serhat Bor, iki yıl sürelerle eğitim ve araştırmalarını başarılı ve verimli bir biçimde sürdürdüler. Yukarıdaki bu ekibin araştırmaları, ciddi tıp dergilerinde 60 üzerinde makale oluşturdu ve orijinal birçok katkılar getirdi. Üçüncü resimde görülen Prof. Dr. Vahit Özmen ve Prof. Dr. Nilgün Alptekin gibi, diğer birçok akademisyenler kendi mali imkanları ile gelip çalışmalarımıza ve araştırmalara katıldılar. Hazırladığım Vakıf'ın tüzüğü gereğince, Tulane'den ayrılmamdan sonra da, benim

pozisyonuma gelen şefler, Vakıf amacı ile ilgili olarak seçkin Türk gastroenterologlarına bu kapıyı açık tutmaya devam ettiler ve devam edeceklerine de inancım var.

1990 sonrasında bu güne kadar Houston'daki Baylor Tıp Koleji, Methodist Hastanesi ve Teksas Üniversitesi Tıp Fakültesinde bulunduğum çeşitli liderlik pozisyonları sırasında da, Türk gastroenterolojisine katkılarda bulunmaya gayret gösterdim. Diğer ayrıntılara girmeden, değerli dostum ve kıymetli akademisyen Prof. Dr. Serhat Bor aracılığı ile oluşturduğumuz mezuniyet sonrası eğitim programını özetlemek isterim. 2016-2019 arasında, bu program aracılığı ile 16 seçkin Türk gastroenterologu, merkezime gelerek bilgi ve görgülerini arttırdılar. Bunlar arasında olan Dr. Mukaddes Tozlu, rotasyonu sonrasında Tübitak'dan bir yıl burs alıp, başarılı araştırmalar yaptı ve 2020 ortalarında Türkiye'ye döndü. Bu yılın başında, Doç. Dr. Tuğrul Purnak, Teksas Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğretim üyeleri ekibine üç yıl süreyle katıldı.

Bana yukarıdaki özetlediğim imkanları verenlere ve internet aracılığı ile yapmak zorunluğunda kaldığınız bu yılki Kongreye davet ettiğiniz için teşekkür ederim. Geçen yıllar içinde aramızdan ayrılan tüm hocalarımıza ve diğer arkadaşlara minnet ve şükranlarımı sunarım. Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyetimize ve O'nun ilkelerine sahip çıkmanın ve çok sıkı biçimde korumanın gururunu, hepimiz tüm yaşantımız boyunca taşımalıyız. Kongrenizde başarılarınızın devamlılığını diler, tüm meslektaşlarımı sevgi ve saygı ile selamlarım.

Prof. Dr. Atilla Ertan

Teksas Üniversitesi Mc Govern Tıp Fakültesi Profesörü ve "Ertan Digestive Disease Center of Excellence" Kurucu Direktörü

Endoskopik ultrasonlar artık daha zeki olacak!

Yirminci yüzyılın önde gelen matematikçilerinden biri olan Alan Mathison Turing, 2. Dünya savaşında kod kırıcı (kriptograf) olarak çalışmış ve belki de milyonlarca insanın hayatını kurtarmıştı. Turing bununla kalmadı, 1950 yılında yayınlanan "Makinaların İşleyişi ve Zeka" adlı

makalesiyle yapay zeka fikrinin de temellerini attı. Yapay zeka kısaca bir makinenin zekayı öğrenme ve uygulama yeteneği olarak tanımlanabilir. Hızla gelişen yapay zeka uygulamaları son yıllarda günlük yaşamın bir parçası haline gelmeye başladı. Güvenlik sistemlerinde, akıllı cihazlarda, otomotiv sanayinde, iletişimde, robot teknolojilerinde ve daha birçok alanda kullanılıyor veya deniyor. Ülkemizde de Yapay Zeka Mühendisliği bölümleri eğitim vermeye başladı.

Hassas tıp çağında yapay zeka, büyük verileri klinik fayda

sağlayacak şekilde işlemeye, hataları azaltarak teşhis doğruluğunu artırmaya, gerçek zamanlı tahminlerde bulunmaya ve hatta taburculuk sonrasında öneriler getirmeye yardımcı olabilir. Nitekim evrişimli sinir ağları (CNN) gibi derin öğrenme yöntemlerini kullanan yapay zeka sistemleri tıpta da çok çeşitli alanlarda kullanılmaya başladı. Kanser yönetiminde yapay zeka uygulamasının bazı örnekleri arasında görüntü yorumlama, cerrahi müdahaleler, ilaç araştırmaları ve kişiselleştirilmiş tedavi sayılabilir. Gastrointestinal sistem endoskopisinde de yapay zeka uygulamalarıyla ümit vaat eden sonuçlar elde ediliyor. Bu alanda gastrointestinal neoplaziler, *Helicobacter pylori* enfeksiyonu ve kolon polipleri ile ilgili çalışmalar ağırlıkta. Yapay zeka uygulamaları endoskopi sırasında sadece lezyon saptama ve tanı doğruluğu oranını artırmada değil aynı zamanda eğitimde de kullanılabiliyor. Geçtiğimiz yıl İspanya, Barselona'da düzenlenen UEG Haftasında, kolorektal polipleri saptamak için yapay zeka kullanan bir endoskopi modülünün tanıtımı yapıldı. Bu modül, mukozal düzensizlikleri görsel bir işaretleyici ile vurgulayarak endoskopist için ikinci bir göz görevi görüyor.

Yapay zeka kullanımı endoskopiden sonra Endoskopik Ultrason (EUS)'da da uygulanmaya başladı. Geçtiğimiz

yıl kliniğimizde yaptığımız bir çalışmada biyopsi kanıtlı gastrointestinal stromal tümörler (GIST) ile leiomyomların elde edilmiş görüntüleri özel bir programla işlendikten sonra veriler web tabanlı karar destek sistemine girildi. Bu uygulama ile GIST ve leiomyomlar %89 doğrulukla ayırt edilebildi. Yakın zamanda yapılan diğer bir çalışmada GIST tanısında EUS-yapay zeka ile EUS konusunda uzman doktorların kararları karşılaştırıldığında, 20 mm.den büyük lezyonlar için tanı doğruluğu sırasıyla %90 ve %53 bulunmuş, gelecekte EUS-yapay zekanın subepitelyal lezyonların tanısında önemli bir rol oynayacağı yorumu yapılmıştır.

Sonuç olarak, günümüzde yapay zekayı bilerek ya da bilmeyerek bir çok alanda kullanıyoruz. Gelişmeler bu hızla devam ederse yakında yapay zeka modülleri ile donatılmış akıllı endoskoplar ve EUS cihazları kullanmaya başlayacağız. Konuya Alan Turing'le başladık, yine onun bir sözünü bitirelim: "20. yüzyılın sonunda makinalara bakış açımız öylesine değişecek ki, onların düşünebildiğinden söz ettiğinizde garipsenmeyeceksiniz".

Prof. Dr. Müjde Soytürk
Türk Gastroenteroloji Derneği Yönetim Kurulu Üyesi

“Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, muvaffakiyet için en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlim ve fennin haricinde mürşit aramak gaflettir, cehalettir, dalalettir.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

Bir büyük açık kapatıldı, taleplere baskılar yetişmiyor: “Endoskopi Hemşireliği El Kitabı”

Endoskopi üniteleri benlerin bırakıldığı biz olmanın farkına varıldığı, eğitim alınan, eğitim verilen sürekli yenilenerek teknolojik çağa ayak uydurulan ve bunu ülkenin içinde bulunduğu şartların sınırlarını tamamen zorlayarak yapılan, sürekli dinamik eğitimin sağlandığı son derece özel akademilerdir. Eğitimin, yenilenmenin ve bunu sürdürülebilirliğinin sağlanamaması durumunda endoskopik çağın gerisinde kalmak kaçınılmaz bir sondur. Bu karamsar tablonun tek ilacı öğrenmek, yenilikleri takip edip uygulayabilmek ve bunu paylaşarak çırakların ustalarından bir kademe daha ileride gitmesini hedeflemek ile olur.

Türk Gastroenterologları, Türk Gastroenteroloji Derneği ve Gastrointestinal Endoskopi Derneğinin birlikte sağladıkları imkanlar ile dünyanın alanında uzmanlaşmış çeşitli merkezlerinde ileri endoskopi eğitim olarak, neredeyse dünyada gerçekleştirilen tüm yeni endoskopik işlemleri güzel ve yalnız ülkemizin dört bir yanında her türlü olumsuzluğa rağmen gerçekleştirmektedirler. Alınan bu ileri eğitim endoskopi ünitelerinde endoskopi hemşireleri ve teknisyenleri ile de paylaşarak onların eğitimi sağlanmıştır. Ancak ülkemizde endoskopiye gönül vermiş endoskopi hemşire ve teknisyenlerine yönelik temel endoskopik işlemler, gelişen endoskopik teknoloji ve yeni tanısal/teropatik işlemleri içeren temel başvuru kaynağının olmadığı bir gerçektir.

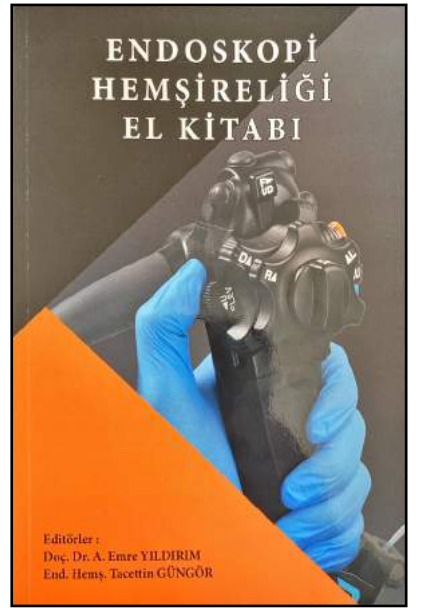
Gerek yeni başlayan gerek ise gelişmeleri, yenilikleri takip edecek deneyimli endoskopi hemşire ve teknisyenleri için böyle bir temel başvuru kitabını hazırlamak üzere aynı amaç ve duyguları paylaştığım sevgili deneyimli endoskopi hemşiremiz Tacettin Güngör ile beraber yola çıktık. Bu kararı 36. Ulusal Gastroenteroloji Haftası dönüşünde olarak hızlı bir şekilde kitabın iskeletini çizmeye başladık. Uzun bir araştırma sonrası olayın esas kahramanı olan endoskopi hemşire ve teknisyenleri ile bire bir görüşüp fikirlerini

olarak temel konuları belirledik. Konular alanlarına son derece hakim, ileri eğitimini almış, günlük pratiğinde çok sık kullanan ve en önemlisi bilgiyi paylaşmayı seven aydın hocalarımız (27 endoskopist gastroenterolog ve beraber çalıştığı 26 deneyimli endoskopi hemşiresi) yazarlığında hazırlanarak 16 başlık altında 26 güncel konuyu içeren bir kitap olarak vücut buldu. Karar verip yola çıkarken destek esirgemedi ve bizi sürekli motive eden Prof. Dr. Cengiz Pata ve Gastrointestinal Endoskopi Derneği yönetim kuruluna teşekkürlerimi sunarım.

Büyük bir ekibin göz bebeği olan “Endoskopi Hemşireliği El Kitabı” 11 ay gibi bir süre içerisinde tamamlanarak Eylül 2020’de matbaadan çıkarak elimize ulaştı. Kitabımız haklı gururumuz ve motivasyonumuz ile 2 ay gibi kısa süre içerisinde İzmir’den Hakkari’ye, Samsun’dan Hatay’a kadar geniş bir coğrafyada devlet, üniversite veya özel hastane ayrımı yapılmadan ülkemizde hizmet veren tüm endoskopi ünitelerine ulaştırıldı. Halende ulaştırılmaya devam ediyor. Amacımız bu kaynak başvuru kitabının ülkemizdeki her endoskopi ünitesinin kütüphanesinde olması ve her bir endoskopi hemşiresinin ulaşabilmesidir.

Endoskopi ünitesi orkestrasının melodi üreten her bir değerli bireyini selamlıyor ve bu kaynağın Türk endoskopi hemşiresi ve teknisyenleri için yararlı olmasını diliyorum.

Doç. Dr. A. Emre Yıldırım
Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi
Gastroenteroloji Bilim Dalı

Hepatit C Hasta Yolculuğu Bitiyor Mu? 20 Yıllık Mersin Deneyimimiz

Gastroenteroloji camiamızın bayramı olan 37. Ulusal Gastroenteroloji Haftası’nı bu yıl biraz daha buruk bir şekilde kutluyoruz. Kongremizin online olması dezavantaj gibi görünse de iş yükü nedeni ile normal olarak katılamayacak meslektaşlarımızın da oturumlara dünyanın her

yerinden ulaşabilecek olmaları bu burukluğu bir nebze de olsa azaltıyor.

Hepatit C virüsü yaklaşık 5-6 yıl öncesine kadar hepimizin korkulu rüyası idi. Hastalar ya karşımıza siroz ve komplikasyonları ile geliyor, ya da tedavi verip bunun zorlukları ile mücadele ediyorduk. 90’lı yıllarda etkinliği belli olmayan birçok tedavi denendi. Bunlar arasında birçoğumuzun belki hatırlamadığı Famsiklovir, Amantadin, Kolşisin gibi ilaçlar vardı. (PEG)İnterferon ve ribavirin tedavisi en azından hastaların yarısında başarılı tedavi imkanı sağladı. Tedavi 1 yıl sürüyordu, yan etkileri nedeni ile hastaları çok sıkı takip etmemiz gerekiyordu. Yan etkiler sonucu tedavisini bırakan hasta hiç de az değildi. 2011 yılına geldiğimizde artık hepatit C tedavisinde yavaş yavaş birşeylerin değiştiğini görmeye başlamıştık. Birinci nesil proteaz inhibitörleri tedavi başarısını biraz daha artırmıştı. Ancak bu ilaçları PEG-interferon ve ribavirin ile beraber kullanmak zorundaydık ve böyle olunca da yan etkiler çok ciddi olarak karşımıza çıkıyordu. Öyle ki

tabiri caizse hastaları yerden kazımak zorunda kalıyorduk. Günümüze geldiğimizde hepatit C tedavisi artık korkulu rüya olmaktan çıktı. Yeni nesil doğrudan etkili antiviral (DEA) ilaçlar bize bunu sağladı. Hepatit C tanısı konmuş bir hasta geldiğinde, karşısında karamsar bir şekilde durmak yerine çok rahat bir şekilde, hatta gülümseyerek, tedavinin hemen hemen komplikasyonsuz olduğunu, başarı oranının %95’ten fazla olduğunu ve bunu 2 ay gibi kısa bir sürede tamamlayabileceğimizi söyleyebiliyoruz.

Mersin Üniversitesi Gastroenteroloji Kliniği olarak tüm Gastroenteroloji klinikleri gibi biz de yukarıda yazdığım zor dönemlerden geçtik. Bu dönemlerde hiçbir zaman hepatit hastaları ile bağlantımızı koparmadık. Kliniğimizin kurucuları Prof.Dr. Orhan Sezgin ve Prof.Dr. Engin Altıntaş önderliğinde her yıl hastalarımızla moral toplantıları ve kahvaltılar düzenleyerek hem onlarla sosyal ortamlarda beraber olduk hem de poliklinikte kaldıkları kısa süre içinde sormadıkları soruları cevaplama imkanımız oldu. DEA ilaçlar ülkemizde Haziran 2016’da kullanılmaya başlandı. Bu tarihten itibaren sıkı bir çalışma ile hepatit C hastalarına ulaşip tedavi seçeneklerini sunmaya başladık. Öncelikle daha önceden tedavi edip başarısız olduğumuz hastalara ve tedavi edemediğimiz dekompanze siroz hastalarına ulaştık. Bunlar belki de en kolay ulaşabildiğimiz gruptu, hepsini tanıyorduk. Ayrıca bu hastalarımızın çoğunluğu 60 yaş üzeriydi ve hastalığı bulaştırma olasılıkları çok düşüktü. Özellikle bulaş açısından yüksek riskli hastalar olan hemodiyaliz hastaları bu tedavileri yıllardır beklemekteydiler. Zaten ara görüştüğümüz ilimizdeki hemodiyaliz merkezlerinin hekimleri ile ortak bir toplantı düzenleyerek çok kısa bir süre içinde Mersin’deki tüm hepatit C hemodiyaliz

hastalarını tedavi ettik. Artık Mersin ilinde hepatit C için ayrılacak hemodiyaliz makinesine gerek kalmadı. Ama bana kalırsa asıl buzdağının görünmeyen yüzü intravenöz madde bağımlısı hepatit C hastalarıdır. Bu hastaların hemen hepsi genç yaşta, aktif ve enjektör paylaşımı ve cinsel yolla çok fazla kişiye hastalık bulaştırma potansiyeli olan hastalardır. Eğer hepatit C dünya yüzeyinden eradike edilecekse madde bağımlısı hastaların tamamını tedavi etmek gerekir. Ayrıca bu hastalar tedavi etmesi en zor olan hasta grubudur. Hastaneye başvurmazlar, kontrollere gelmezler ve verilen ilaçları doğru şekilde kullanmazlar. Bu hasta grubunda gastroenteroloji kliniği olarak yalnız başımıza yeterli olmamız mümkün değildi. Çünkü çok az hasta hepatit C nedeni ile başvuruyordu. Mersin AMATEM ile çok ciddi bir işbirliği ile bunun üstesinden gelebildik. AMATEM kliniğine konu ile ilgili çok ayrıntılı bilgiler verdik. İlk başta sadece yatan hastalarda Anti-HCV testi yapılabiliyordu. Çok iyi bir işbirliği ile ayaktan hastalarda da test yaptırıp pozitif sonucu olan hastaları da bilgilendirip konu hakkında kısa eğitim vererek tedavi edebildik.

Bu çabaların tamamı Mersin’de hepatit C hasta havuzunu çok azaltmamızı sağladı. Eskiden hemen her gün hepatit C hastası görünürken artık belki ayda 1-2 hasta ancak karşımıza çıkıyor. Sonuçta kısa bir süre öncesine kadar korktuğumuz bir hastalık olan hepatit C’nin eradikasyonu sadece ilaçların etkinliği ile değil tedavi eden hekimlerin ilgisi ve daha da önemlisi potansiyel hastaların saptanabilmesi için tüm ilgili hekimlerin eğitilmesi ile başarılabilir.

Doç. Dr. Enver Üçbilek
Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Gastroenteroloji Bilim Dalı

Vegan Diyet Gastro-intestinal Semptomlara Ne Katar?

Veganlık zorunlu olmadıkça hayvanın kendisini veya ürününü kullanmama etiğine sahip olan bireylerin yaşam tarzıdır. Vegan kişiler yaşam tarzının bir parçası olarak beslenmesini de bitki bazlı sürdürür; buna çoğunlukla vegan beslenme denir. Bitki bazlı beslenme sebzeler, kepekli tahıllar, baklagiller, kabuklu yemişler, tohumlar ve meyveler dahil olmak üzere bitkilerden elde edilen yiyeceklere dayanır. Tam gıda ise işlenmemiş ya da lif, antioksidan ve mineralleri kayba uğratmadan çok az işlenmiş bitki bazlı besinler anlamına gelir. Veganlık ve sağlıklı yaşam ile ilgili en büyük veri 188 ülkenin ortaklaşa katıldığı, 23 yıllık süre içinde ölüm nedenini araştıran yaşam tarzı ve ölüm riski çalışmasından geldi. Lif, esansiyel yağ (Omega-3), mineral ve protein içeren bitki bazlı beslenmenin sağlıklı ve uzun yaşamla ilişkisi bu çalışmanın en çarpıcı sonucu oldu. İlerleyen zamanda, yapılan başka derlemeler de vegan ve vejetaryen kişilerin et yiyen kişilere göre daha sağlıklı olduğu ve beş ile on yıl daha uzun yaşadığına dair bulguları destekledi. Amerika, Kanada ve İngiltere Diyetisyenler Birliklerinin her biri ayrı ayrı olarak, “dengeli bitki bazlı beslenmenin insan sağlığı için yaşamın tüm evrelerinde (çocukluk, ergenlik, hamilelik, spor ve hastalık gibi durumlar dahil) yeterli ve sağlıklı ve bir beslenme olduğunu” doğrulayan bildiriler yayınladı. Tam gıda-bitki bazlı beslenme ise kronik kalp hastalığı, hipertansiyon ve tip 2 diyabet tedavisinde ve önlenmesinde önerilen bir beslenme şekli olarak gösterilmeye başlandı.

Beslenme ile dispepsi ilişkisini araştıran derlemede semptomun un ve yağ tüketimi ile ilişkisi saptanmışken, klinik bir çalışmada ise yağlı beslenmenin, dolgunluk şişkinlik ve ağrı gibi birçok dispeptik şikayetler ile direkt ilişkisi bulunmuştur. Gluten dispepsi ilişkisini değerlendiren bazı çalışmalarda ise karbonhidrattan ziyade diyetin yağ içeriğinin semptoma daha çok neden olduğunu göstermiştir. Daha sonraları yapılan derlemede,

fonksiyonel dispepsi hastalarına düşük yağlı beslenme önerilmeye başlanmıştır. Dispepsi semptomlarına tıbbi bitkilerin etkisi araştırılmış ve birçoğu etkili bulunmuştur. Dispepsi semptomlarını en iyi hafifleten besinler olarak; elma, pirinç, akide şekeri, ekmek, kimyon tohumu, hurma, bal, yoğurt, ayva ve ceviz gösterilmiştir.

Soya bazlı protein ile beslenme, yağlı karaciğer hastalarında vücut ve karaciğer yağında azalma, enflamatuvar belirtiçelerde düşüş ve enzim düzeylerinde düzelme sağlamıştır. Başka bir derlemede ise, yüksek oranda tam tahıllı ekmek tüketiminin düşük GGT, ALT ve hs-CRP seviyeleri ile, yüksek kırmızı et tüketiminin ise daha yüksek GGT ve hs-CRP seviyeleri ile ilişkili olduğu gösterilmiştir.

Lif sadece bitkilerde (meyve ve sebze, baklagiller, tam tahıllar vb.) bulunmakta ve et, süt yumurta dahil hiçbir hayvansal gıdada bulunmamaktadır. Kabızlığın nedeni olan en önemli değiştirilebilir sebep ise düşük lifli diyetdir. Günlük lif alımı için önerilen 40 gram/gün iken, batı tipi beslenen Amerikalılarda lif alımı ancak 16 gram / gün bulunmuştur. Kabızlığın diğer bir sebebi ise özellikle çocuklarda inek sütüdür.

Divertikülit, az lifli beslenme ile direkt olarak ilişkilidir. Hem vejeteryan diyet hem de yüksek lif alımı divertikülit için ayrı ayrı koruyucu bulunmuş ve günlük lif alımında her 5 gram artışın divertikülit riskini %15 azalttığı gösterilmiştir. Son olarak, kapsamlı bir meta-analizde, vejeteryan diyetin iskemik kalp hastalığından %25 ve tüm kanserlerden %8 ve vegan diyetin ise kolon kanseri dahil tüm malignitelerden %15 oranında koruma sağladığı gösterilmiştir.

Alışkanlıkları değiştirmek kolay değildir fakat, gastrointestinal hastalıklarda bitki bazlı beslenmeyi teşvik etmek için artık elimizde yeterli veri mevcuttur.

Uzm. Dr. Munkhtsetseg Banzragch Yağcı
Darica Farabi EAH, Gastroenteroloji Bölümü

COVID Günlerinde Endoskopi - Sahada Neler Oluyor?

Aerosolizasyon oluşturan işlemlerin başında gelen endoskopi yapan hekimler olarak, SARS-COV2 pandemisinden oldukça etkilendik. Ülkemizde ilk vakanın görüldüğü 11 Mart 2020 tarihinden sonra kısa süreli bir şaşkınlık yaşasak da, Türk Gastroenteroloji Derneği'nin 14 Nisan 2020'de yayımladığı 'endoskopik işlemler

hakkında bilgilendirme' yazısı, hepimiz için oldukça yol gösterici oldu. Özellikle inhalasyon, konjunktival ve muhtemel gayta yoluyla bulaş olabileceği için, hangi işlemlerin acil ve öncelikli, hangilerinin ise ertelenebilir olduğu ve kullanmamız gereken kişisel koruyucu ekipman bu kılavuzda net olarak tarif edildi.

Endoskopi ünitelerinin işleyişi, başlıca bu kurallara uyarken, bulunduğu kuruma göre de değişiklikler gösterdi. Bazı hastanelerde pandeminin başından beri, işlem

öncesi rutin COVID-19-PCR bakılırken, bazı ünitelerde hala bakılmamakta olduğunu, kongremizde sunacağımız anketimizde saptadık. Bu sonuçlara göre, ankete katılan hekimlerin ünitelerinin %19'unda PCR testi baştan beri yapılırken, %45 'inde hiç yapılmadığını öğrendik. Yine pandeminin endoskopi sayıları üzerine ne kadar etkisi olduğunu sordüğümüzda; pandemi öncesi günde 10 ve üzeri sayıda endoskopi yapanların oranı %79 iken, pandemi ile bu oranın %59'a düştüğünü gördük.

Tabi bu süreçte gerek poliklinik gerekse de endoskopi sayılarının, özellikle yoğun çalışan ünitelerde azalması ile beraber daha insani şartlarda çalışmaya başladığını, rahat ettiğini ifade eden meslektaşlarımız da oldu.

İlginç olan nisan mayıs aylarında hastalar, endoskopi yaptırmakta çekimser davranırken, yaz ve sonbahar aylarında, daha istekli davranmaya başladılar. Kendi ünitemde biz de rutin işlem öncesi PCR bakmaya başlayınca, ki özel hastanede çalışıyorum ve bu hastalara ek maliyet getirmesine rağmen, hasta sayısında kısmi bir artış oldu. PCR bakılması, hastaların üniteye olan güvenini arttırdı.

Bu süreçte her endoskopi ünitesi, kendi imkanları dahilinde önlemler aldı. Negatif basınçlı odası olan üniteler işlemlerini burada yaptılar. Bizim rutin hastalar için bu imkanımız olmadığı için, rutin hastalarımızı ünitemizde aldık; ancak günlük hasta sayısını minimalde tutup, işlem aralarını uzun bırakıp, aralarda üniteyi dezenfekte ettik. COVID-19 (+) olduğu bilinen hasta, acil işleme alınacaksa, ameliyathanede hazırlanmış, negatif basınçlı odada aldık.

Hastalar açısından bakılınca, bu süreçte elektif işler aksadı. Polip, surveylans kolonoskopileri, elektif varis band ligasyonları vb. işlemler ötelenmek zorunda kaldı. Pandeminin bu hastaların gidişatına ne gibi etkisi olacağını zaman içinde göreceğiz.

Tarihte her pandemi bir şekilde bitmiş, COVID 19 da bitecek elbet. Umarım bu sıkıntılı günleri, sağlıklı bir an önce atlattırız. Yan yana oturduğumuz, maskesiz, mesafesiz nice kongrelerde buluşmak dileği ile...

Prof. Dr. Züleyha Akkan Çetinkaya
Memorial Ataşehir Hastanesi Gastroenteroloji Kliniği

“Yarının tek değişmezi, her şeyin değiştiğidir!”

yapıyoruz.

Sosyal mesafe kurallarının zorunlu olduğu günümüzde bilimsel aktivitelerden en önemlisi olan kongreleri topluca, yüz yüze yapmak şu an için mümkün değil. Ancak değişen sosyal yaşamımıza ve zorunlu kurallara alışmaya çalıştığımız bu günlerde, bize göre, bilimsel aktiviteleri durdurmak da mümkün olmamalı, aksine bilgi paylaşımı artmalı, bilgiye ulaşmak kolaylaşmalı, bizim gibi bilim insanlarının, özellikle bu dönemde, doğru bilgiyi aktarmaları için platformlar yaratılmalıdır. Ne güzel ki, kara ölüm vebanın ya da İspanyol gribinin dünyayı etkilediği dönemlerden farklı olarak, günümüzde teknolojinin yadsınamaz nimetlerine sahibiz ve değişime ayak uydurabilen bir tür olarak yüz yüze kongreleri yapamıyorken artık ekran ekrana bu paylaşımı gerçekleştirebiliyoruz. Belki toplantı aralarındaki sohbetlerimiz ve koyu kahve kokumuz olmayacak ama virüse inat, bilgiyi paylaşacağız.

“Davranışı değiştirmeyen bilgi işe yaramazdır.”

Sekizincisini düzenlediğimiz bu kongremizde her zamanki gibi ana hedefimiz gastrointestinal sistem cerrahisi ile ilgili güncel bilgileri ve yenilikleri siz değerli

meslektaşlarımızla paylaşmak ve birbirimizden öğrenmektir. Dünyanın farklı ülkelerinden, alanlarında ileri gelen cerrahların da ekranlarımıza katılacağı ve uluslararası boyut kazanan kongremize eşlik eden tüm cerrahların, ‘işe yarar bilgi’ ile donanacaklarından şüphemiz yoktur. Geleneği bozmayarak, birbirimizi ‘et ve tırnak’ olarak gördüğümüz Gastroenteroloji bilim dalı ile kimi zaman birlikte, kimi zaman eş zamanlı olarak yapacağımız toplantılarımızı, ilk kongremizdeki heyecanla planladığımız ve büyük bir mutlulukla sizleri bir arada, ekran ekrana da olsa, buluşturduğumuz için kıvançlıyız. Bugün çektiğimiz zorlukların yarın bizi başarılarla taşıdığını çok iyi bilen bir meslek grubuna mensup olarak, sarsılmaz bir şekilde mottomuz “zorluklardan, yıldızlara” (Per Aspera, Ad Astra) olacaktır. Biliyoruz ki bilim her koşulda yükselecektir.

Sizlere verimli bir kongre süreci diliyoruz.

Yuval Noah Harari, ‘Homo Deus: Yarının Kısa Bir Tarihi’ adlı kitabında şöyle der;

“Savaşı anlamak istiyorsanız tepedeki komutanlara ya da gökteki meleklerle değil sıradan erlerin gözlerinin içine bakın.” Dünyayı etkisi altına alan pandemiye karşı verilen savaşı da en iyi hekimlerin ve tüm sağlık çalışanlarının gözlerinin içine bakarak anlayabiliriz.

Bu süreçte kaybettiğimiz tüm meslektaşlarımızın anısına...

[instagram.com/gastrocerrahi](https://www.instagram.com/gastrocerrahi)

twitter.com/gastrocerrahi

www.gastroenterolojicerrahisi.org

Prof. Dr. Erol Birol Bostancı
Gastroenteroloji Cerrahisi Derneği
Başkanı

Doç. Dr. M. Kadri Çolakoğlu
Ankara Şehir Hastanesi
Gastroenteroloji Cerrahisi Kliniği

